

**Historia De Vita, Moribus, Rebus Gestis, Studiis Ac
Denique morte Praedicatorum Lutheranorum, Doct.
Martini Lutheri, Philippi Melancthonis, Matthiae Flacii
Illyrici, Georgii Maioris, et Andreae ...**

Complectens ortum, progressum [et] incrementa, tum arcana plurima
hactenus non prodita, omnium penè huius temporis haeresum

... Vita ... Philippi Melancthonis. Matthiae Flacii Illyrici. Georgii Maioris, Et
Andreae Osiandri

Ulenberg, Kaspar

Coloniae Agrippinae, 1622

IV. Noua actio inter Sacramentar. & Brentium deputatum à Lutheranis,
cum scripto Melancthonis Buceris tradito.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65643](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65643)

ANNO
1530.

Ad Christi
tribunal
prouocat.

Colloquiū
Melanchr.
petit.

IV.
Brentius
cum Sacra
mentariis
agit.

Brentius
Vbiquita-
rius.

dixerat, ea scripto complecteretur: Quod ille fecit, datis ad Pontanum 22. Iulij litteris, in quibus hoc vnum agit longo verborum circuitu, vt Lutherum & Zvvinglium reipsa conuenire, diuersis tantum vti verborū formulis persuadeat. In fine prouocat ad Christi iudicium, seque nihil dissimulare asserit, sed arcanum mentis sensum fateri; nec vnquam ab exordio huius certaminis aliter sensisse. Semper optasse, vt cum Melanchthone, alijsque viris doctis in vera simplicitate (sic loquitur) vt æquum sit in rebus diuinis fieri, de causa hac conferre liceret: Quamquam id hæctenus non potuerit impetrare. Rogat Pontanum, vt ipsius interuentu cum Melanchthone in colloquium venire concedatur.

Hoc Buceri scriptum Pontanus Melanchthoni, Brentio, cæterisque legendum dedit & examinandum. Hi verò ne concordiam minus auidi viderentur, quam Zvvingliani, re deliberata Brentio mandarunt, vt solus cum Sacramentarijs colloqueretur, idque sine causæ præiudicio, non alium in finem, quam vt ad socios omnia referret, quæ proponerentur. Venit ille, & varios cum Capitone atque Bucero sermones habuit: verum sine fructu; quod Brentius Vbiquitatis dogmà à Lutheri scriptis polemicis haustum, Eucharistico negotio permisceret. Zvvingliani verò Melanchthonem imprimis ad colloquium inuitabant, futurum

rum rati, ut ipso praesente, facilius collatis
sententijs negotium transigeretur. Ille ve-
ro, cum perspectam haberet Bucerii vafri-
tatem, colloquium recusabat: Ne tamen a-
uersari concordiam videretur, mentem
suam de hoc negotio, 25. Iulij, paucis decla-
rauit, epistolio scripto, cuius haec erat sen-
tentia: Non recusare se colloquium, si per
occupationes liceret. Sicubi dissentiat ab
ipforum dogmatibus, id sine vlla animi a-
cerbitate fieri, & sine odio. Non videri
publicae consultum, aut tutum conscien-
tiae suae, si Protestantes onerentur inuidia
Sacramentarij dogmatis, cui ipse contra
veteris Ecclesiae auctoritatem assentiri ne-
queat.

Si tamen per litteras secum velint collo-
qui, pollicetur id fore secretum, ne quod
ex eo periculum possit oriri. Zvinglium
Augustam misisse confessionem suam, in
qua videri velit, ne verbis quidem a Lu-
theri sententia discrepare. Interim in a-
lijs quibusdam articulis eum tumultua-
ri praeter rem. Videri hominem Helue-
tico quodam potius, quam Christiano
spiritu praeditum, cuius impulsu tam
ferocem Confessionem scripserit. Vel-
le se magnoperè sedatam esse controuer-
siam hanc, de Coena Domini; de qua
si quid illi scripserint, se quidem non
grauatè responsurum. Haec Melanch-
thon.

ANNO

1530.

Melancht.
renuit cū

Sacramen-
tar. agere.

Sententiā
suam scri-
pto expli-
cat.

Quale col-
loquium
petat.

Zvinglii
spiritus
Heluetic⁹.

Ad

ANNO

1530.

Sacramen-
tariorum
responsio.Discrimen
vtriusque
dogmatis
de Eucha-
ristia.Colloquiū
cum Me-
lancht. pe-
runt.Articuli
cōtrouersi
à Melācht.
conscri-
buntur.Bucerus
fraudulen-
tiae insimu-
latur.

Ad quæ paulò prolixius respondent Bu-
cerus & Capito, datis 28. Iulij litteris. Se qui-
dem, aiunt, inter Christi præsentiam in Cœ-
na, quam Zvinglius ad fidei contemplatio-
nem reuocet; Lutherus verò realem quidem
statuat, non tamen localem, aut nullum vi-
dere discrimen, aut ita tenue, vt dum quæri-
tur, euanescat. De veritate humanitatis Chri-
sti, longius alios ab alijs dissidere; quemad-
modum ex Brentij colloquio, tum è qui-
busdam illius, aliorumque scriptis colligant;
Quamquam si remotis affectibus, vtrorumque
sententia discutatur, & hac in re de verbis
potius controuersia sit, quibus hoc mysteriū
proponi debeat, quam de re ipsa. Rogant de-
nuò quam possunt enixè, vt sui copiam Me-
lanchthon faciat ad colloquium: Venturos
se dicunt, quocunq̄ ille voluerit, & quan-
docunq̄; nec quenquam præter Sturmium;
imò si ita velint, ne ipsum quidem addu-
cturos. Has litteras cum Melanchthon ad
collegas retulisset, decretum est re multum
deliberata, non viua voce, sed scriptis cum
aduersarijs agendum. Itaque Melanchthon
conscripsit articulos quosdam, quibus breui-
ter vtriusque partis sententiam est comple-
xus, nimirum vt ostenderet, Lutheranos &
Sacramentarios non verbis modo, sed & sen-
tentijs plurimum dissidere. Insimulat autem
Bucerum fraudulentæ, quasi nebulas offun-
dat causæ huic, & quæ sit Lutheranorum sen-
tentia volens dissimulet; adeoque insidias
struat

fruat Lutheranis, & suis interim imaginationibus decipiatur. Hos articulos breuiter & concisè scriptos more Scholastico Pontano dedit, offerendos Bucero: Qui datis ad Pontanum litteris, quarto Augusti gratias agit imprimis, quod à Melanchthone respòsum impetrarit. Quanquam verò satis intellexit ex articulis istis, deprehendi strophas suas, & concordiam omninò desperatam esse; perstitit tamen in sententia, non de re, sed de phrasi tantum, deq; modo loquendi, Lutherum & Zvinglium inter se dissidere. Quod cum Melanchthoni, Brentio, cæterisque, qui Auguste erant, frustra occineret, demum sub finem Augusti mensis, Lutherum ipsum pertentandum censuit: idque per litteras primum; deinde & coram viua voce; quæ res quomodo cellerit, in vita Lutheri diximus.

Atque hæc quidè Augustæ, per Melanchthonem & Brentium tempore Comitiorum acta sunt cum Sacramentarijs, qui cum se viderent à societate protestantium exclusos, suam deinde Cæsari Confessionem separatim obtulerunt. Id factum est per Legatos quatuor ciuitatum Imperialium, Argentorati, Constantiæ, Memmingæ, Lindauij, quæ Zvinglij dogmatibus adhærebant. Atque hæc Confessio, quemadmodum & prior illa Lutheranorum, mandatu Cæsaris per Catholicos Theologos opposito scripto confutata fuit, & in senatu principum reiecta.

CAPVT

ANNO
1530.

Eius re-
sponso.

Pertinacia
in dogma-
te.

*In vit. Lu-
th. cap. 23. p.
416.*

V.

Zvinglianorū Con-
fessio sepa-
ratim obla-
ta Cæsari.

*Sleid. Laua.
& alij Osi-
and. lib. 2.
cap. 14.*

A Catholi-
cis refuta-
tur,